Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (yhdeksäs jaosto)

5 päivänä joulukuuta 2013*

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue — Asetus (EY) N:o 805/2004 — Riitauttamattomia vaatimuksia koskeva eurooppalainen täytäntöönpanoperuste — Edellytykset tuomion vahvistamiseksi eurooppalaiseksi täytäntöönpanoperusteeksi — Tilanne, jossa tuomio on annettu velkojan jäsenvaltiossa riidassa, jossa osapuolina ovat kaksi henkilöä, jotka eivät harjoita elinkeino- tai ammattitoimintaa

Asiassa C-508/12,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Landesgericht Salzburg (Itävalta) on esittänyt 31.10.2012 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 9.11.2012, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Walter Vapenik

vastaan

Josef Thurner,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (yhdeksäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Safjan (esittelevä tuomari) sekä tuomarit J. Malenovský ja A. Prechal,

julkisasiamies: P. Cruz Villalón,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Itävallan hallitus, asiamiehenään A. Posch,

— Tšekin hallitus, asiamiehinään M. Smolek ja J. Vláčil,

— Saksan hallitus, asiamiehenään T. Henze,

— Euroopan komissio, asiamiehinään W. Bogensberger ja A.-M. Rouchaud-Joët,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee riitauttamattomia vaatimuksia koskevan eurooppalaisen täytäntöönpanoperusteen käyttöönotosta 21.4.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 805/2004 (EUVL L 143, s. 15) 6 artiklan 1 kohdan d alakohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa Walter Vapenik, kotipaikka Salzburg (Itävalta), on hakenut muutosta siihen, että hänen hakemuksensa eurooppalaisen täytäntöönpanoperusteen saamiseksi Josef Thurneria, kotipaikka Ostende (Belgia), vastaan annetulle yksipuoliselle tuomiolle on hylätty sillä perusteella, että viimeksi mainittua, joka on kuluttaja, vastaan nostettua kannetta ei ollut nostettu siinä jäsenvaltiossa, jossa tällä oli kotipaikka.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Asetus N:o 805/2004

3 Asetuksen N:o 805/2004 johdanto-osan 8, 9 ja 20 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(8) Tampereella kokoontunut Eurooppa-neuvosto katsoi päätelmissään, että täytäntöönpanoa muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa tuomio on annettu, olisi nopeutettava ja yksinkertaistettava poistamalla välivaiheen toimenpiteet, jotka on toteutettava ennen täytäntöönpanoa siinä jäsenvaltiossa, jossa täytäntöönpanoa haetaan. Tuomiota, jonka tuomion antanut tuomioistuin on vahvistanut eurooppalaiseksi täytäntöönpanoperusteeksi, olisi käsiteltävä täytäntöönpanossa ikään kuin se olisi annettu siinä jäsenvaltiossa, jossa täytäntöönpanoa haetaan. – – Tuomioiden täytäntöönpanoa koskevista järjestelyistä olisi edelleen säädettävä kansallisessa lainsäädännössä.

(9) Tällainen menettely tarjoaisi huomattavia etuja tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 22 päivänä joulukuuta 2000 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 44/2001 [EYVL 2001, L 12, s. 1, sellaisena kuin se on muutettuna 21.8.2002 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1496/2002 (EYVL L 225, s. 13; jäljempänä asetus N:o 44/2001)] säädettyyn eksekvatuurimenettelyyn verrattuna, koska tässä uudessa menettelyssä ei tarvita toisen jäsenvaltion oikeuslaitoksen hyväksymistä, josta aiheutuu viivästystä ja kuluja.

– –

(20) Riitauttamattomia vaatimuksia koskevaksi eurooppalaiseksi täytäntöönpanoperusteeksi vahvistamista koskevan hakemuksen tekemisen olisi oltava valinnaista velkojalle, joka voi sen sijaan valita asetuksen (EY) N:o 44/2001 mukaisen tai muun yhteisön välineen mukaisen tunnustamis- ja täytäntöönpanojärjestelmän.”

4 Kyseisen asetuksen 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tämän asetuksen tarkoituksena on ottaa käyttöön riitauttamattomia vaatimuksia koskeva eurooppalainen täytäntöönpanoperuste, jonka avulla tehdään vähimmäisvaatimukset vahvistamalla mahdolliseksi tuomioiden, tuomioistuimessa tehtyjen sovintojen ja virallisten asiakirjojen vapaa liikkuvuus kaikissa jäsenvaltioissa ilman, että täytäntöönpanevassa jäsenvaltiossa on ennen tunnustamista ja täytäntöönpanoa tarpeen suorittaa välivaiheen menettelyä.”

5 Mainitun asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tätä asetusta sovelletaan riitauttamattomia vaatimuksia koskeviin tuomioihin, tuomioistuimessa tehtyihin sovintoihin ja virallisiin asiakirjoihin.

Vaatimusta on pidettävä ’riitauttamattomana’, jos

a) velallinen on nimenomaisesti hyväksynyt sen myöntämällä tai tuomioistuimen hyväksymällä tai tuomioistuinmenettelyn kuluessa tehdyllä sovinnolla; tai

b) velallinen ei ole missään vaiheessa tuomioistuinmenettelyn kuluessa vastustanut sitä tuomiojäsenvaltion lainsäädännön asianomaisten menettelyjä koskevien vaatimusten mukaisesti; tai

c) velallinen, joka on tuomioistuinmenettelyn kuluessa aluksi vastustanut vaatimusta, ei ole ollut läsnä tai edustettuna vaatimusta käsittelevässä oikeuden istunnossa, edellyttäen, että tämä menettely katsotaan tuomiojäsenvaltion lainsäädännön nojalla vaatimuksen tai velkojan väitteiden hiljaiseksi hyväksymiseksi; tai

d) velallinen on nimenomaisesti hyväksynyt sen virallisessa asiakirjassa.”

6 Saman asetuksen 6 artiklan, jonka otsikko on ”Eurooppalaiseksi täytäntöönpanoperusteeksi vahvistamisen edellytykset”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltiossa annettu riitauttamatonta vaatimusta koskeva tuomio on tuomion antaneelle tuomioistuimelle milloin tahansa tehtävästä hakemuksesta vahvistettava eurooppalaiseksi täytäntöönpanoperusteeksi, jos

a) tuomio on täytäntöönpanokelpoinen tuomiojäsenvaltiossa; ja

b) tuomio ei ole ristiriidassa asetuksen (EY) N:o 44/2001 II luvun 3 ja 6 jaksossa säädettyjen toimivaltasääntöjen kanssa; ja

c) tuomioistuinmenettely tuomiojäsenvaltiossa on ollut III luvussa säädettyjen vaatimusten mukainen, kun kyse on tämän asetuksen 3 artiklan 1 kohdan b tai c alakohdassa tarkoitetusta riitauttamattomasta vaatimuksesta; ja

d) tuomio on annettu siinä jäsenvaltiossa, jossa velallisella on asetuksen (EY) N:o 44/2001 59 artiklassa tarkoitettu kotipaikka, jos

— kyse on tämän asetuksen 3 artiklan 1 kohdan b tai c alakohdassa tarkoitetusta riitauttamattomasta vaatimuksesta ja

— vaatimus liittyy kuluttajan tekemään sopimukseen, jonka ei voida katsoa kuuluvan tämän elinkeinoon tai ammattiin, ja

— velallinen on kuluttaja.”

7 Asetuksen N:o 805/2004 III luvussa asetetaan riitauttamattomia vaatimuksia koskeville menettelyille vähimmäisvaatimukset.

Asetus N:o 44/2001

8 Asetuksen N:o 44/2001 johdanto-osan 13 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Vakuutus-, kuluttaja- ja työsopimusten osalta heikompaa osapuolta olisi suojeltava hänen etujensa kannalta suotuisammilla tuomioistuimen toimivaltaa koskevilla säännöksillä kuin mitä yleiset säännökset edellyttävät.”

9 Asetuksen N:o 44/2001 II luvun 4 jaksoon sisältyvän 15 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Kun asia koskee henkilön, jäljempänä ’kuluttaja’, sellaista tarkoitusta varten tekemää sopimusta, jota ei voida pitää hänen ammattiinsa tai elinkeinotoimintaansa liittyvänä, tuomioistuimen toimivalta määräytyy tämän jakson säännösten mukaisesti – –,

a) jos sopimus koskee irtaimen kauppaa ja hinta on suoritettava maksuerissä, tai

b) jos sopimus koskee lainaa, joka on maksettava takaisin erissä, tai muuta luottoa, joka on tarkoitettu irtaimen tavaran kaupan rahoittamiseen, tai

c) kaikissa muissa tapauksissa, jos sopimus on tehty henkilön kanssa, joka harjoittaa kaupallista tai elinkeinotoimintaa siinä jäsenvaltiossa, missä kuluttajan kotipaikka on, tai joka millä keinoin tahansa suuntaa tällaista toimintaa kyseiseen jäsenvaltioon tai useisiin valtioihin kyseinen jäsenvaltio mukaan lukien, ja sopimus kuuluu kyseisen toiminnan piiriin.”

10 Mainitun asetuksen 16 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Kuluttaja voi nostaa kanteen toista sopimuspuolta vastaan joko sen jäsenvaltion tuomioistuimissa, missä tämän kotipaikka on, tai sen paikkakunnan tuomioistuimessa, missä kuluttajan kotipaikka on.

2. Toinen sopimuspuoli voi nostaa kanteen kuluttajaa vastaan ainoastaan sen jäsenvaltion tuomioistuimissa, missä kuluttajan kotipaikka on.”

11 Saman asetuksen 35 artiklan 1 kohdan mukaan ”tuomiota ei tunnusteta – – silloin, kun II luvun 3, 4 ja 6 jakson säännöksiä ei ole noudatettu”.

12 Asetuksen N:o 44/2001 II luvun 3, 4 ja 6 jaksossa säädetään toimivaltasäännöistä vakuutusasioissa, kuluttajansuojaa koskevissa riita-asioissa ja yksinomaista toimivaltaa koskevissa asioissa.

13 Mainitun asetuksen 43 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Kumpikin asianosainen voi hakea muutosta täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskevasta hakemuksesta annettuun päätökseen.”

14 Kyseisen asetuksen 45 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tuomioistuin, jolta muutosta haetaan 43 tai 44 artiklan mukaisesti, voi evätä tuomion julistamisen täytäntöönpanokelpoiseksi tai kumota täytäntöönpanokelpoiseksi julistamisesta tehdyn päätöksen ainoastaan jollakin 34 ja 35 artiklassa mainituista perusteista. Sen on annettava päätöksensä viipymättä.”

Asetus (EY) N:o 593/2008

15 Sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista 17.6.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 593/2008 (EUVL L 177, s. 6) (Rooma I) johdanto-osan 23 ja 24 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(23) Kun kyse on heikommiksi katsottujen osapuolten kanssa tehdyistä sopimuksista, heikompien osapuolten asemaa olisi syytä suojata soveltamalla sellaisia lainvalintasääntöjä, jotka ovat heidän etujensa kannalta suotuisampia kuin yleiset säännöt.

(24) Kuluttajasopimuksissa lainvalintasääntöjen avulla olisi voitava vähentää sopimuksiin liittyvien riita-asioiden ratkaisemisesta aiheutuvia kustannuksia, sillä näissä asioissa on usein kyse pienistä summista, ja säännöissä olisi otettava huomioon etämyyntitekniikoiden kehitys. Johdonmukaisuus asetukseen (EY) N:o 44/2001 nähden edellyttää, että ’suunnatun toiminnan’ käsitteeseen viitataan edellytyksenä kuluttajaa suojaavan säännön soveltamiselle ja että kyseistä käsitettä tulkitaan yhtenäisellä tavalla asetuksessa (EY) N:o 44/2001 ja tässä asetuksessa – –”

16 Kyseisen asetuksen 6 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”– – sopimukseen, jonka luonnollinen henkilö on sellaista tarkoitusta varten, jonka ei voida katsoa liittyvän hänen elinkeino- tai ammattitoimintaansa (’kuluttaja’), tehnyt toisen henkilön kanssa tämän harjoittaman elinkeino- tai ammattitoiminnan (’elinkeinonharjoittaja’) yhteydessä, sovelletaan sen maan lakia, jossa kuluttajan asuinpaikka on, edellyttäen että elinkeinonharjoittaja

a) harjoittaa kaupallista tai ammattitoimintaansa maassa, jossa kuluttajan asuinpaikka on, tai

b) suuntaa millä tahansa tavalla tällaista toimintaa kyseiseen maahan tai useisiin maihin kyseinen maa mukaan lukien,

ja että sopimus kuuluu kyseisen toiminnan piiriin.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

17 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että Vapenik on vaatinut Bezirksgericht Salzburgissa (Itävalta) nostamallaan kanteella, että Thurner velvoitettaisiin maksamaan 3 158 euron summa korkoineen ja kuluineen näiden kahden henkilön tekemän rahalainasopimuksen perusteella. Vapenik on nostanut kanteensa tässä itävaltalaisessa tuomioistuimessa, koska se on sopimuspuolten valitsema sopimuksen täytäntöönpanopaikan tuomioistuin. Kumpikaan sopimuspuolista ei harjoittanut elinkeino- tai ammattitoimintaa sopimuksen tekohetkellä ja kanteen nostamishetkellä.

18 Huolimatta siitä, että haastemies antoi Thurnerille Belgiassa haasteen tiedoksi ja kehotuksen saapua istuntoon, tämä jätti saapumatta istuntoon. Bezirksgericht Salzburg antoi näin ollen yksipuolisen tuomion. Tuomio annettiin tiedoksi postitse Thurnerille, joka ei valittanut kyseisestä tuomiosta, josta on näin ollen tullut lainvoimainen ja täytäntöönpanokelpoinen.

19 Vapenik esitti tämän jälkeen Bezirksgericht Salzburgissa asetukseen N:o 805/2004 perustuvan hakemuksen kyseisen tuomion vahvistamisesta eurooppalaiseksi täytäntöönpanoperusteeksi. Kyseinen tuomioistuin hylkäsi tämän hakemuksen viittaamalla mainitun asetuksen 6 artiklan 1 kohdan d alakohtaan ja katsoi, ettei Thurneria, joka oli kuluttaja, vastaan nostettua kannetta ollut nostettu siinä jäsenvaltiossa, jossa tällä oli kotipaikka.

20 Vapenik valitti tästä päätöksestä ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen väittäen, että asetuksen N:o 805/2004 6 artiklan 1 kohdan a–c alakohdan mukaiset eurooppalaiseksi täytäntöönpanoperusteeksi vahvistamisen edellytykset olivat täyttyneet, koska lainasopimus oli tehty kahden yksityisen oikeussubjektin välillä. Kyseisen asetuksen 6 artiklan 1 kohdan d alakohtaa, jossa säädetään, että tuomio vahvistetaan täytäntöönpanoperusteeksi, kun kuluttajan sopimuspuoli toimii elinkeino- tai ammattitoimintansa puitteissa, ei siis Vapenikin mukaan sovelleta pääasiassa.

21 Tässä asiayhteydessä Landesgericht Salzburg on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko asetuksen (EY) N:o 805/2004 6 artiklan 1 kohdan d alakohtaa tulkittava siten, että kyseinen säännös käsittää ainoastaan sellaiset sopimukset, joissa elinkeinonharjoittajat ovat velkojina ja kuluttajat velallisina, vai riittääkö, että ainakin velallinen on kuluttaja, joten sitä sovelletaan myös kuluttajalla toista kuluttajaa vastaan oleviin vaatimuksiin?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

22 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyrkii kysymyksellään selvittämään lähtökohtaisesti, onko asetuksen N:o 805/2004 6 artiklan 1 kohdan d alakohtaa tulkittava siten, että sitä sovelletaan myös sopimuksiin, joita ovat tehneet keskenään henkilöt, jotka eivät harjoita elinkeino- tai ammattitoimintaa.

23 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan sekä unionin oikeuden yhtenäinen soveltaminen että yhdenvertaisuusperiaate edellyttävät, että unionin oikeuden sellaisen säännöksen tai määräyksen sanamuotoa, joka ei sisällä nimenomaista viittausta jäsenvaltioiden oikeuteen merkityksensä ja ulottuvuutensa määrittämiseksi, on tavallisesti tulkittava koko unionissa itsenäisesti ja yhtenäisesti ja että tässä tulkinnassa on otettava huomioon säännöksen tai määräyksen asiayhteys sekä kyseisellä lainsäädännöllä tavoiteltu päämäärä (ks. mm. asia C-320/12, Malaysia Dairy Industries, tuomio 27.6.2013, 25 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

24 Asetuksen N:o 805/2004 6 artiklan 1 kohdan d alakohdan sanamuodosta ilmenee, että kuluttaja on henkilö, joka tekee sopimuksen, jonka ei voida katsoa kuuluvan tämän elinkeinoon tai ammattiin. Tässä säännöksessä ei täsmennetä, onko kuluttajan sopimuspuolen elinkeinon- tai ammatinharjoittajan asemalla merkitystä toisen sopimuspuolen luokittelussa ”kuluttajaksi”. Kuluttajan sopimuspuolen asema ei ilmene myöskään tämän asetuksen muista säännöksistä, ja koska mainitussa säännöksessä ei viitata jäsenvaltioiden oikeuteen, tähän säännökseen sisältyvän kuluttajan käsitteen merkitys ja ulottuvuus on näin ollen määritettävä sen asiayhteyteen ja asetuksen N:o 805/2004 tavoitteeseen nähden.

25 Tältä osin ja unionin lainsäätäjän kuluttajasopimusten alalla tavoittelemien päämäärien saavuttamisen sekä unionin oikeuden johdonmukaisuuden varmistamiseksi on erityisesti otettava huomioon muihin unionin oikeuden säädöksiin sisältyvä kuluttajan käsite. Kun otetaan huomioon asetuksella N:o 805/2004 käyttöön otettujen sääntöjen täydentävä luonne asetuksen N:o 44/2001 sääntöihin nähden, viimeksi mainitut osoittautuvat erityisen tärkeiksi.

26 Näin ollen on muistutettava aluksi, että kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista 5.4.1993 annetulla neuvoston direktiivillä 93/13/ETY (EYVL L 95, s. 29) toteutettu kuluttajansuojajärjestelmä perustuu ajatukseen siitä, että kuluttaja on elinkeinonharjoittajaan nähden heikompi osapuoli sekä neuvotteluaseman että tietojen puolesta (ks. mm. asia C-618/10, Banco Español de Crédito, tuomio 14.6.2012, 39 kohta; asia C-92/11, RWE Vertrieb, tuomio 21.3.2013, 41 kohta ja asia C-488/11, Asbeek Brusse ja de Man Garabito, tuomio 30.5.2013, 31 kohta).

27 Lisäksi erityisellä järjestelmällä, joka on otettu käyttöön erityisesti asetuksen N:o 44/2001 kuluttajasopimuksia koskevilla tuomiovaltasäännöksillä, on tarkoitus suojata kuluttajaa elinkeino- tai ammattitoimintaa harjoittavaa sopimuspuoltaan taloudellisesti heikompana ja oikeudellisesti vähemmän kokemusta omaavana sopimuspuolena, kuten kyseisen asetuksen 13 perustelukappaleesta ilmenee.

28 Unionin tuomioistuin on tässä asiayhteydessä toistuvasti katsonut, että asetuksen N:o 44/2001 15 artiklan 1 kohta, jossa viitataan kuluttajan käsitteeseen, koskee ainoastaan yksityistä kuluttajaa, joka ei harjoita elinkeino- tai ammattitoimintaa (ks. vastaavasti asia C-419/11, Česká spořitelna, tuomio 14.3.2013, 32 kohta).

29 Kuten asetuksen N:o 593/2008 23 ja 24 perustelukappaleesta ilmenee, sopimusasioissa heikompien osapuolten, joihin kuluttajat kuuluvat, suojelun tarve tunnustetaan myös silloin, kun kyseessä on kuluttajasopimuksiin sovellettavan lain määrittäminen. Tämän asetuksen 6 artiklan 1 kohdassa säädetään tästä, että kuluttajan ja elinkeinon- tai ammatinharjoittajan välisiin sopimuksiin sovelletaan tietyin edellytyksin sen maan lakia, jossa kuluttajan asuinpaikka on.

30 Näillä oikeudellisilla välineillä tunnustetaan näin ollen tarve suojella heikointa sopimuspuolta, kun sopimuksen ovat tehneet henkilö, joka ei harjoita elinkeino- tai ammattitoimintaa, ja tällaista toimintaa harjoittava henkilö.

31 Kun otetaan huomioon edellä mainituissa unionin oikeuden säännöksissä säädetty kuluttajansuojan tavoite, jolla on tarkoitus palauttaa yhdenvertaisuus sopimuspuolten välille sellaisten sopimusten osalta, jotka kuluttaja ja elinkeinon- tai ammatinharjoittaja ovat tehneet, niiden soveltamista ei voida ulottaa henkilöihin, joihin nähden tämä suoja ei ole oikeutettu.

32 Oikeuskäytännössä on siten jo katsottu, ettei kuluttajasopimuksia koskevia erityisiä toimivaltasääntöjä voida soveltaa sopimuksiin, jotka on tehty kahden elinkeino- tai ammattitoimintaa harjoittavan henkilön välillä (ks. vastaavasti asia C-89/91, Shearson Lehman Hutton, tuomio 19.1.1993, Kok., s. I-139, 11 ja 24 kohta).

33 On kuitenkin todettava, että sopimuspuolten välinen epätasapaino puuttuu myös pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa sopimussuhteessa eli kahden sellaisen henkilön välisessä sopimussuhteessa, jotka eivät harjoita elinkeino- tai ammattitoimintaa. Näin ollen tähän suhteeseen ei voida soveltaa suojajärjestelmää, jota sovelletaan kuluttajiin, jotka ovat sopimussuhteessa elinkeino- tai ammattitoimintaa harjoittaviin henkilöihin.

34 Tätä tulkintaa tukevat kuluttajasopimusten alaa koskevien, asetuksen N:o 44/2001 16 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettyjen erityisten toimivaltasääntöjen rakenne ja tarkoitus; mainitussa artiklassa säädetään kuluttajan kotipaikan tuomioistuimen toimivallasta tämän nostamien ja tätä vastaan nostettujen kanteiden osalta. Tästä seuraa, että tätä säännöstä sovelletaan yksinomaan sopimuksiin, joissa sopimuspuolten välillä on epätasapaino.

35 Lisäksi on otettava huomioon asetuksella N:o 805/2004 käyttöön otettujen sääntöjen täydentävä luonne suhteessa asetuksessa N:o 44/2001 säädettyihin tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskeviin sääntöihin.

36 Tältä osin on täsmennettävä, että vaikka riitauttamatonta vaatimusta koskevan tuomion vahvistaminen eurooppalaiseksi täytäntöönpanoperusteeksi asetuksen N:o 805/2004 perusteella mahdollistaakin asetuksessa N:o 44/2001 säädetyn eksekvatuurimenettelyn sivuuttamisen, tällaisen vahvistaminen puuttuminen ei sulje pois mahdollisuutta panna mainittu tuomio täytäntöön viimeksi mainitussa asetuksessa säädetyssä eksekvatuurimenettelyssä.

37 Jos asetuksen N:o 805/2004 yhteydessä omaksuttaisiin asetukseen N:o 44/2001 perustuvaa kuluttajan käsitettä laajempi kuluttajan käsite, tämä voisi johtaa epäjohdonmukaisuuksiin näiden kahden asetuksen soveltamisessa. Ensimmäisellä asetuksella käyttöön otettu poikkeusjärjestelmä voisi johtaa siihen, ettei tuomiota vahvisteta täytäntöönpanoperusteeksi, vaikka sen täytäntöön paneminen olisi kuitenkin mahdollista asetuksessa N:o 44/2001 säädetyn yleisen järjestelmän puitteissa, koska edellytykset, joiden perusteella vastaajan on mahdollista tämän järjestelmän perusteella vastustaa täytäntöönpanoperusteeksi vahvistamista sillä perusteella, että kuluttajan kotipaikan tuomioistuinten toimivaltaa on loukattu, eivät täyttyisi.

38 Kaikesta edellä todetusta johtuu, että asetuksen N:o 805/2004 6 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettu kuluttajan käsite koskee henkilöä, joka tekee sopimuksen, jonka ei voida katsoa kuuluvan tämän elinkeinoon tai ammattiin, sellaisen henkilön kanssa, joka sopimusta tehdessään harjoittaa elinkeino- tai ammattitoimintaansa.

39 Esitettyyn kysymykseen on näin ollen vastattava, että asetuksen N:o 805/2004 6 artiklan 1 kohdan d alakohtaa on tulkittava siten, ettei sitä sovelleta sopimuksiin, jotka tehdään kahden sellaisen henkilön välillä, jotka eivät harjoita elinkeino- tai ammattitoimintaa.

Oikeudenkäyntikulut

40 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (yhdeksäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Riitauttamattomia vaatimuksia koskevan eurooppalaisen täytäntöönpanoperusteen käyttöönotosta 21.4.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 805/2004 6 artiklan 1 kohdan d alakohtaa on tulkittava siten, ettei sitä sovelleta sopimuksiin, jotka on tehty kahden sellaisen henkilön välillä, jotka eivät harjoita elinkeino- tai ammattitoimintaa.

Allekirjoitukset